

Despre Consiliul Europei

Înființat în 1949, Consiliul Europei are ca obiectiv dezvoltarea în Europa a unui spațiu comun democratic și juridic, bazat pe Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și pe alte texte de referință privind protecția indivizilor, inclusiv a copiilor.

Programul „Construim o Europă cu și pentru copii” a fost creat pentru a asigura și promova drepturile copilului și a-i proteja pe aceștia împotriva oricărei forme de violență.

Building a Europe for and with children
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
www.coe.int/children
children@coe.int

© Council of Europe - Illustrations: Lotte Kläver

Convenția Europeană privind Protecția Copilului împotriva Exploatării Sexuale și a Abuzului Sexual

Exploatarea sexuală și abuzul sexual fac parte dintre cele mai grave forme de violență împotriva copilului. Conform Unicef, aproximativ 2 milioane de copii sunt folosiți în „industria sexului” în fiecare an. Există mai mult de 1 milion de imagini a 10000-20000 de copii abuzați sexual, postate pe Internet. Puțini dintre acești copii au fost identificați. Cei mai mulți sunt anonimi, abandonați și probabil încă abuzați.

Nu există statistici despre amploarea abuzului sexual împotriva copiilor în Europa, dar este bine cunoscut faptul că există o mare discrepanță între numărul cazurilor semnalate și numărul real de cazuri. Informațiile pe care le deținem arată că în Europa, majoritatea cazurilor de abuz sexual împotriva copiilor se întâmplă în familie, de către persoane apropiate copilului, sau aflate în mediul său social. Protejarea copiilor împotriva violenței, în special a violenței sexuale, a reprezentat de mult timp o prioritate pentru Consiliul Europei.

Care este scopul convenției?

Noua Convenție privind Protecția Copilului împotriva Exploatării Sexuale și a Abuzului Sexual, elaborată de Consiliul Europei, reprezintă un pas major în scopul prevenirii infracțiunilor sexuale împotriva copiilor, punerii sub acuzare a autorilor acestor infracțiuni și protejării copiilor victime.

Protejarea copiilor și a drepturilor acestora stă la baza acestei convenții. Pe tot parcursul ei, accentul se pune pe respectul pentru drepturile copiilor, asigurarea bunăstării acestora, luarea în considerare a opiniilor, nevoilor și preocupărilor lor, precum și apărarea permanentă a intereselor acestora.

Care sunt cerințele convenției față de statele membre?

Măsuri preventive

- ▶ să selecționeze, să recruteze și să instruiască persoanele care lucrează cu copii;
- ▶ să se asigure ca acești copii sunt familiarizați cu riscurile exploatării sexuale și ale abuzului sexual precum și cu măsurile de protecție împotriva abuzurilor;
- ▶ să asigure măsuri de intervenție monitorizate permanent, atât împotriva infractorilor, cât și împotriva potențialilor infractori, măsuri menite să împiedice infracțiunile sexuale împotriva copiilor.

Măsuri de protecție

- ▶ să stabilească programe de ajutorare a victimelor și familiilor lor; să ia măsuri de asistență terapeutică și psihologică de urgență;
- ▶ să încurajeze semnalarea suspiciunilor de exploatare sexuală sau abuz sexual;
- ▶ să înființeze servicii de asistență și consiliere prin telefon sau Internet.

Măsuri de drept penal

- ▶ să se asigure că anumite moduri de conduită reprezintă infracțiuni penale, ca de exemplu implicarea în activități sexuale cu un copil aflat sub limita legală de vârstă în astfel de activități;
- ▶ să încrimineze folosirea noilor tehnologii, în special a Internetului, pentru agresarea sexuală a copiilor, de exemplu „grooming-ul” (solicitarea copiilor în scopuri sexuale);
- ▶ să fixeze criterii comune precise pentru implementarea unui sistem punitiv eficient, proporționat și menit să descurajeze astfel de acțiuni;
- ▶ să înregistreze și să conserve informații privitoare la infractorii condamnați pentru infracțiuni sexuale împotriva copiilor.

Anchete și proceduri judiciare adaptate la nevoile copilului

- ▶ să se asigure că victimele minore sunt bine protejate în timpul procedurilor și că experiențele traumatizante nu sunt agravate;
- ▶ să protejeze viața privată, identitatea și imaginea copiilor victime;
- ▶ să ia măsuri adaptate la nevoile copiilor victime, respectând drepturile copiilor și ale familiilor acestora;
- ▶ să limiteze la minimum numărul interviurilor cu copiii victime; să vegheze ca aceste interviuri să fie luate în medii sigure, de către profesioniști instruiți în acest scop.

Monitorizare

- ▶ Să stabilească un mecanism specific de monitorizare pentru a verifica implementarea convenției, acest lucru asigurând respectarea convenției de către statele membre, cât și eficacitatea sa pe termen lung.

Ce infracțiuni sunt cuprinse?

Convenția descrie comportamentul care reprezintă exploatare sexuală sau abuz sexual în Articolele 18-23.

Este prima oară când un tratat internațional identifică și încriminează abuzul sexual. Cercetările au arătat că abuzul sexual împotriva copiilor din partea celor pe care îi cunosc și cu care conviețuiesc reprezintă una dintre formele de violență sexuală cele mai traumatizante din punct de vedere psihologic, având consecințe de durată pentru victime. Convenția încriminează cazurile în care un adult se implică în relații sexuale cu un copil, în special când se face uz de forță sau amenințări.

Convenția încriminează de asemenea:

- ▶ infracțiunile privind prostituția infantilă;
Cererea de prostituție infantilă a crescut considerabil, fiind adesea asociată crimei organizate și traficului de persoane. Convenția stabilește legături între cererea și oferta de prostituție infantilă, solicitând sancțiuni infracționale atât pentru „recrutorii” de copii în vederea prostituției, cât și pentru „consumatori”.
- ▶ infracțiunile privind pornografia infantilă;
Producerea, oferirea, distribuția, posesia și vizionarea online de pornografie infantilă sunt încriminate de convenție.
- ▶ ademenirea copiilor în scopuri sexuale (grooming);
Grooming-ul a fost inclus pentru prima oară într-un tratat internațional, reflectând astfel un fenomen recent dar din ce în ce mai alarmant al abuzului sexual împotriva copiilor, când aceștia se întâlnesc cu persoane pe care le-au cunoscut inițial în spațiul virtual, în special pe forum-uri de discuții sau pe site-uri de jocuri. Termenul „grooming” (a avea încredere) se referă la pregătirea unui copil pentru abuz sexual.

Cine este pasibil de pedeapsă?

Oricine comite una dintre infracțiunile stabilite de convenție poate fi acuzat. În cazul celor mai grave infracțiuni, chiar dacă actul este comis într-o țară în care infracțiunea nu este încriminată, autorul poate fi pus sub acuzare la întoarcerea în țara de origine. Această măsură se înscrie în lupta dusă împotriva fenomenului de „turism sexual infantil”.